

მუშაობის, 21 მარტისთვის... მარტისთვის... მარტისთვის...

საღებია სახეში, რომ შესაძლებელია... საღებია სახეში, რომ შესაძლებელია...

ნების მიზეზსა: რუმინეთი მშვიდობიანი... ნების მიზეზსა: რუმინეთი მშვიდობიანი...

ყო, აღმოჩნდა, რომ ეს ფული საკმა... ყო, აღმოჩნდა, რომ ეს ფული საკმა...

მოაჩინა: ყუმბარის მოუკლავს ქალი... მოაჩინა: ყუმბარის მოუკლავს ქალი...

ქართ. საქმე-მოქმედება ხაზგა... ქართ. საქმე-მოქმედება ხაზგა...

ათინა, 21 აგვ. მთავრობამ გაზე... ათინა, 21 აგვ. მთავრობამ გაზე...

საღებია სახეში, რომ შესაძლებელია... საღებია სახეში, რომ შესაძლებელია...

ნების მიზეზსა: რუმინეთი მშვიდობიანი... ნების მიზეზსა: რუმინეთი მშვიდობიანი...

ყო, აღმოჩნდა, რომ ეს ფული საკმა... ყო, აღმოჩნდა, რომ ეს ფული საკმა...

მოაჩინა: ყუმბარის მოუკლავს ქალი... მოაჩინა: ყუმბარის მოუკლავს ქალი...

ქართ. საქმე-მოქმედება ხაზგა... ქართ. საქმე-მოქმედება ხაზგა...

ათინა, 22 მარტისთვის. მოკავშირეთა... ათინა, 22 მარტისთვის. მოკავშირეთა...

საღებია სახეში, რომ შესაძლებელია... საღებია სახეში, რომ შესაძლებელია...

ნების მიზეზსა: რუმინეთი მშვიდობიანი... ნების მიზეზსა: რუმინეთი მშვიდობიანი...

ყო, აღმოჩნდა, რომ ეს ფული საკმა... ყო, აღმოჩნდა, რომ ეს ფული საკმა...

მოაჩინა: ყუმბარის მოუკლავს ქალი... მოაჩინა: ყუმბარის მოუკლავს ქალი...

ქართ. საქმე-მოქმედება ხაზგა... ქართ. საქმე-მოქმედება ხაზგა...

საქარალ-გაჯიშვილიან

წყალქვეშათა ბრძოლა... გერმანიის კაპიტანი პერსონის ბე...

რუმინეთი

მთავრობის გამოცვლა... ბრძოლის ასპარეზზე გამოსვლის გა...

რუმინეთის დაჯიშვილების პირობები.

პეტროგრადის დიპლომატიურ წრე... პეტროგრადის დიპლომატიურ წრე...

რუმინეთის დაჯიშვილების პირობები.

პეტროგრადის დიპლომატიურ წრე... პეტროგრადის დიპლომატიურ წრე...

რუმინეთის დაჯიშვილების პირობები.

პეტროგრადის დიპლომატიურ წრე... პეტროგრადის დიპლომატიურ წრე...

რუმინეთის დაჯიშვილების პირობები.

პეტროგრადის დიპლომატიურ წრე... პეტროგრადის დიპლომატიურ წრე...

ფინეთის ავტონომია

I. ფინეთი როგორც სახელმწიფო; II. ფინეთის ძველი კონსტიტუცია; III. ფინეთის განახლებული კონსტიტუცია და IV. ფინეთის არსებული მდგომარეობა.

როგორც ვიცით, ბოროტს სიმიბა... როგორც ვიცით, ბოროტს სიმიბა...

ინტენსი ახალ კონსტიტუციას შეტანა... ინტენსი ახალ კონსტიტუციას შეტანა...

1. ფინეთის სიმპერატორი სენატი... 1. ფინეთის სიმპერატორი სენატი...

სენატი შედგება: სამოსამართლო... სენატი შედგება: სამოსამართლო...

სენატი შედგება: სამოსამართლო... სენატი შედგება: სამოსამართლო...

← თავის მოკვლა. 22 მარტი-ბისთვის ზებუთოვის ქუჩაზე № 18 საკუთარ ბინაზე თავი მოკლა კობიაშვილი. მისი მოკვლა დასრულდა 22 მარტის 1934 წელს. მოკვლა მოხდა კობიაშვილის სახლში, სადა იგი ცხოვრობდა. მისი მკვლელობის მიზეზი უცნობია.

← თავისუფალი მამადაინათა შეგნობა. ლტოლვილთა საქმის მოწყობის კომიტეტის მოთხოვნით, მოწყობა განაგრძნო 20 თვის მანძილზე თავისუფალი მამადაინათა საკუთარ სახლში მოხდინა. მისი მოწყობა დასრულდა 22 მარტის 1934 წელს.

← ს. იაშვილის სახელმძღვანელო. თბ. ქართული გიმნაზიის სახელმძღვანელო საბჭო-დღევანდელი სახელმძღვანელო დასრულდა 22 მარტის 1934 წელს. მისი მძღვანელი იყო ს. იაშვილი.

← მუღმად ბინების მოწყობა. ამაღ-ნაგობის წყროთა სახელობა კრება 28 მარტი-ბისთვის არის დაინიშნული.

← ბრძოლის ველიდან დაქრული ჩამოაყენეს პორტუგალი კ. ე. ბეგელია და პ. კ. ბეგელია. მ. ა. ბორიანიშვილი, მ. ა. ციციშვილი და ი. ე. ზვიადი.

← საღვთი გაცხვლა. იმ მგზავ-რებს, რომელთაც არა აქვთ ბილეთი, უხუცხოთა ბილეთით გასვლა აღკრ-ღულია.

← შეღვათი ფარის გაწვავის დროს ელემენტი სოფლის მწყურ-ლებს და ცხენების აღმწყურავ კომისიების გამგეობა.

← ჩვენების თავდახრება. მეფის ნაცვლის სავანებო ბრძანებით სამა-ზრო აღმინისტრაციის დადგენა ყაჩაღ-ების მოსაგდამ დასრულდა 22 მარტის 1934 წელს. მისი მძღვანელი იყო ს. იაშვილი.

← დაკარგული ჯარისკაცი. თედო ბებუთაშვილი, რომელიც მსახურობდა 4 მარტი-ბისთვის პოლკში ქ. ლოდში, სამი წელსაღვრ დაკარგულია და მისი მახლობლებმა არაფერი იციან. მისი ძმები უმორჩილესად სთხოვენ ყველას, ვინც თედო ბებუთაშვილის შესახებ იცის რამე, გაცნობოს 218 სათაღ-რიგო ბათალიონში სკოლა და ვანო ბებუ-თაშვილებს ან და შეატყობინონ სოფ. ჩალაუბანში.

← მოსკოვის ქართულმა საზოგა-დობამ 11 ამა თვის პანაშვილი გა-დარსება ახალ დასრულდა ეკატერინე ივანეს გარდაცვლის სასახლეში. პანაშვილს მრავალ ქართველ ინტელი-გენტთა შორის დაესწრო ექ. ასათიანი, ექ. მ. ზანდუკელი და მუსიკისი არაყიშვილი.

← მარტის მოხელეთა ჯამაგირე-ბის დამატების შესახებ თანხადა მი-ნისტროთა საბჭოს დადგენილებისა თბილისის გუბერნატორმა მარტის უფროსებს მოსთხოვა სია იმ მარტის მოხელეებისა, რომელნიც ქალაქ ვა-რდა დასახურობენ.

← შემწეობა სოფელს. მრავალი სოფელი ამ ეამად უშეპროდ და უფერ-ლოდ არის დატოვებული. სასიამოვნო გამონაკლისი შეადგენს ამ მხრივ თბილისის მაზრა, სადაც მარტის უფ-როსის თ. ივ. ჯანდიერის განკარ-გულებით აწვდიან სოფლებს ფქვილსა და შაქარს და სწრაფი ზომები მიღებული თბ. მარტის ყველა სოფ-ლებს დასაქმებულთადა.

← თბ. მარტის, 24 აგვისტოს, ხარ-ფების საზოგადო კლუბში გაიმართება ქართული წარმოდგენა. წარმოდგენ-ზედ შესვლა უფასოა.

ტუთასი.

19 მარტი-ბისთვის, შიგ თორას ეზოში, დაახლოებით საღამოს 7 სა-ათზედ, რევოლუციით მოკვლულ იზ-რალი დავითის ძე ელიჯულაშვილი, განსვენებული იქნებოდა ასე რომიცი ვლის. ადგილობრივ ებრაელებ შორის იგი იყო ერთი შედლებული და განთ-ლებული კომერსანტადანი. განსვენ-ებულის იგი ვაგი და ერთი ძმა ქუ-თასის ქართულ გიმნაზიის შეგირდე-ბი არიან. ერთი ვაგი თან ხლებია ამ უბედურობის დროს, როდესაც შეფ-ჩნევიან, რომ მოკვლის უპირობდენ, განსვენებულს ფული შეუძღვია, ფუ-ლი თუ გენბავთ წაიღეთ, ფულისთვის ნუ მომკლავთო. მკვლელს უარი შე-ტვამს და არც ფული წაუღია. ამათ-ბენ, პირადი შურისძიების ნიადაგზე მოზდა ეს ამბავიო.

სწორედ ამ გვარიეე პირობებში ამ ხუთი წლის წინად 1911 წელში მოკვლის მისი ბიძაშვილი, მოსე ის-ხაიის ძე ელიჯულაშვილი, ისეთივე შეგნებული და შედლებული ებრაელი. მოსეს ვაგიები და ერთი ძმაც ქართულ გიმნაზიაში სწავლობდენ.

როგორც სხანს, იზრალის მკვლელს ანხანავები ჰყოლია; როგორც კი გა-ვარდა ამ მკვლელის რევოლუცი, — ურიათა უბანში ახლო-მახლო რევოლ-უციების სროლა აუტეხნით, რომ ხალ-ხში შიში ჩამოეღოთ და თვითონ სამშვიდობოს გასულიყვენ. მკვლელი არ შეუპოვიათ.

— ქუთასში ამ ბოლო დროს ძა-ლიან განხიროდ ოჯახ-თაზედ ქურდობა და ძარცვა. სხვათა შორის ქურდები შეიპარნენ ნაფიც ვეპლის ბ. გიორ-გაძის სახლში და ფულად 800 მანეთამდე წაიღეს.

მემათაა.

სალიკვიდაცო მამულეების გარშე-მა. აქ მოხდა კერძო თათბირი ქარ-თველ მსხველ მრეწველებისა. შეეხენენ სალიკვიდაცო მამულეების საკითხს და შავი ქვის მრეწველთა საბჭოს და-მოკიდებულბას ამ საკითხისადი. მშუ-რაკიო დებარტამენტი, რომელიც შეს-დგება ექვს (6) განყოფილება — უწყე-ბისადაც და რომელიც წარმოადგენს მინისტროთა საბჭოს მსგავს დაწესებუ-ლებას, არ არის პახუბის მგებელი სე-ფის წინაშე. სხვანიად რომ ესტეკოს, ფინეთის კონსტიტუციაში არ შედის სამინისტროს პახუბისმგებლობა.

გენერალური პროკურორი. გენერალ-პროკურორი თვალ-ყურს ადევნებს რათა კანონი არ იქნას და-რღვეული სახელმწიფო მოხელეების მიერ. რისთვისაც მს. უფლება აქვს დამნაშავე მოხელენი სამოსამართლო პახუბისმგებლობაში მისცეს. იგი თვალყურს ადევნებს გენერალ-გუბერნატორის და სენატის მოქმედე-ბასაც; რათა მათგან კანონი არ იქნე-დეს შელახული. თუ უპირობო მიქმე-დებს ადგილი ექნება უკანასკნელთა მოღვაწეობაში, გენერალ პროკურორი მოვლენ განუშარტოს და უსსანს შე-ტვიძნა და, თუ მისი განმარტება შე-ნიშნა მათგან უუურადღებო იქნა დატოვებული, მაშინ საქმის დაწყე-ობითი აღწერით შეექვს რაპორტი იმპერატორს დიდ მთავართან.

იგივე თვალყურს ადევნებს სამოსა-მართლო საქმეთა სწრაფობა, რომელიც საკუთარის წარმოებათ კონტ-როლს უწყებს. ესწრება აგრედვე სენა-ტის სხდომებს საკუთარის სუვილით და საქმეობის მიხედვით.

გენერალ-პროკურორი მოვლენა წარ-უღვებს ვ. ცეცის მოხსენებით ყოველ ახალ შემდგარ სიგის და მოახსენის სამოსამართლო დაწესებულბათა მოქ-მედებისა და კანონის ცხოვრებაში გარტარების შესახებ. ერთი სიტყვით, გენერალ-პროკურორი არის უმაღლე-სი სახალხო ბრალმდებელი მთელს ქვეყანაში.

დ. ჩიკოვანი.

(შემდეგი იქნება)

ხარებით აღინიშნა, რომ საბჭო სათა-ნალო თადარიგ ვერ იქნეს ამ საქმის შესახებ და რომ ღღმდემ მს არც ერთი მნიშვნელოვანი ნაბიჯი არ გა-დაუდგამს, მაშინ როდესაც სხვები ყოველგვარი იარაღით იტყვიან ამ თავიანთ გარშემო გავლენად პი-რებს იკრებენ. გამოიტანეს დადგინე-ლება, მრეწველთა საბჭოს ოფიციალი განცხადება გუგუზანონ „მოწვევი-სავანებო კრების საჩქაროდ მოწვევი-ვის შესახებ პოზიციის საბოლოოდ გამოსარკვევად. თათბირის სურვილია მაინც და მაინც საბჭო გამოვლედს გერმანელთა მამულეების მყიდველს.

ოფიციალ განცხადების ხელს აწერს რამდენიმე ათეული კაცი.

წელს ენენისთიდან გაიხსნება მე-8 კლასი გიმნაზიის. — მეფეთაის თავგასლობას სა-ზღვარი არ ექვს. ისინი კვლავ თავი-სს არ იზღიან, საჭიროა ბოქაული ყურადღებას მიაკვეციდეს.

— ხუთშაბათს 18 აგვისტოს გაი-მართა წარმოდგენა. წარმოდგენის „ღღინი ჩენი ცხოვრებისა“.

← შემოწიარულბა. „საქართვე-ლოს“ რედაკციას. ბატ. რედაქტორს! — ამისთანავე გაახლებთ 4 მანეთს და გთხოვთ ქართველ მოღვაწეთა აგა-რკის ასახვენებელ ფულს მიუხალოთ. — ეს ფული შეგროვდა ბაკურიანში, განსვენებულის ეკატ. სარაჯიშვილის პანაშვილის გადასახდელად, მღვდლის გასამარჯვლოდ, მარა რადვანაც მღვდელმა მიღებაზე ვარი განცხადე-გახლებთ.

პატივისცემით მონღობილებით ბარ-თლომე კილაძე.

საქართველო

უმაქაცო სოფელი, ყოველ ახალ ბრძანებას, ამ ნაძირითა პანაშიდან გამოსულს, აკმაყოფილებს, სულიც რომ ჩაავარაო მინცი, თუ ამგვარი ყოფის ატანა სურდო შესაძლებელია, ყოველს კარდევ იტანდებენ ამას.

წინადადებების მართვა შეს-წევბა 18 აგვისტოდან.

— ორშაბათს 15 აგვისტოს აღგი-ლობრივ ბალში გაიმართა სეირნობა წ. კ. გამავლელებელ საზოგადოების სასარგებლოდ.

— ქუთასის სამოსწავლებლო სემი-ნარიაში ეგზანების დაიწვება 20 აგ-ვისტოდან. მთხოვნელები 40 ამდის ექნება.

— წელს ენენისთიდან გაიხსნება მე-8 კლასი გიმნაზიის. — მეფეთაის თავგასლობას სა-ზღვარი არ ექვს. ისინი კვლავ თავი-სს არ იზღიან, საჭიროა ბოქაული ყურადღებას მიაკვეციდეს.

— ხუთშაბათს 18 აგვისტოს გაი-მართა წარმოდგენა. წარმოდგენის „ღღინი ჩენი ცხოვრებისა“.

← შემოწიარულბა. „საქართვე-ლოს“ რედაკციას. ბატ. რედაქტორს! — ამისთანავე გაახლებთ 4 მანეთს და გთხოვთ ქართველ მოღვაწეთა აგა-რკის ასახვენებელ ფულს მიუხალოთ. — ეს ფული შეგროვდა ბაკურიანში, განსვენებულის ეკატ. სარაჯიშვილის პანაშვილის გადასახდელად, მღვდლის გასამარჯვლოდ, მარა რადვანაც მღვდელმა მიღებაზე ვარი განცხადე-გახლებთ.

პატივისცემით მონღობილებით ბარ-თლომე კილაძე.

საქართველო

ეტყობა, ღმერთმაც ხელი ავგალო და კაცმაც, სოფელს პატრონი კვლა-ვაც არ ჰყოლია, ხოლო რაც ღღენ მას სჭირს, ეს მეტის მეტია. მათგობა და პოლიცია აღივც უქნალობას იჩენ-და, ხალხის ქონებასა და ნაშუს იგი არასოდეს არ იცავდა; ხოლო თუ ათასში ერთხელ მაინც გამოინდებოდა, ღღენს ესეც აღარ ირის და საწყალი ხალხს დარჩენილია ყოველი ზენ-და-ცემული და გათახსირებული ავახაის დასახრებვად და ასაწიოკვლად. მშე-ლელი არაფერია. თვით სოფელი დაც-ვილია მამაკაცებისაგან; ყველა ვინც ვარგობა, ვისაც მკლავი უჭრია და სულ ომშია გუყვანილი; მოხუცებული მამ-აკები, ქალები და ბავშვები აი ვინ-დარჩა ღღენს სოფელში. ხალხს რომ ხმა და უფლება ჰქონდეს, თავისუფლად ირებინოდენ და შედგოს თავის სა-კუთარის თანხრომითი საჭირო ნაბიჯე-ბის და მოხუცებულები გადადგმა, იგი ღღევანდელ პირობებშიაც მოუღლიდა თავის-თავს და შეუტაცყოფისაგან თავს კიდევ დაიცავდა. მაგრამ ხალხი ბი-რუტყვის მდგომარებობაში ჩაყენებუ-ლი, მის მოვლა-პატრონობას სხვა ჩე-მულობას და ეს სხვა, აღმინისტრაციის თუ პოლიცია, მთელი თვეები ისე გა-ვა, რომ თვითონაც არ გვეხედება და როცა გამოინდება, მაშინც არაფერს აკეთებს. მისი წყალობით ქურდობა და ავადობა არასოდეს არ აღაგდებ-და და იღღენს უკაცოდ დადრჩენილ-სო-ფელს პოლიცია-აღმინისტრაციის გა-ნსრულიად მიტოვებულს, ყოველგვარ შეუზარალოდ და დამცობებს აუგნე-ბენ ტყვეში გაჭრილი ნაძირალები.

მინდა შევიფიქრო საზოგადობებს, მინდა გავაგებო მთავრობას, თუ კი იგი ჩვენთვის საღმე არსებობს, რომ სოფელი ღღენს შეტყვენლია, ნაშუს ახელი, გაძარცვული და გაჭურველი; მოგვხედონ, ვისაც მართებს ქვეყნად წესიერების დაცვა და ავახაყების დას-ჯა, თორემ სოფელს ანარქია წაირობს და მასში ნახავთ, რაც ამაზე დატრე-აღღენს.

სენაკის მაზრის სოფ. ლხინდერესა და ირწილიში და სხვა ახლო-მახლო სოფლებში ცხოვრობენ შეუძლებელი გზავა. ადგილობრივი მცხოვრებნი აუ-ტანელ შეუტაცყოფის სახლად გადაიქ-ცნენ. თავის ღღენი ამის მსგავსი არა-ვის არც გაუგონია და არც უხანავა.

ამ სოფლებში ბუდობს ოცდაათამ-დე, ორმოცამდე ტყვე გაჭრილი და თავით ფეხამდე შეიარაღებული ავახა-ტი, ამათგან არ არის მოსული. დარ-ბეგის, თავდასხმის და ძარცვას ხომ დასასრული არ აქვს. გაჭირებულ სო-ფლის ხალხს თავისთვის რა ამაღლი, რომ სხვას და უწილაღოს! უკანასკნელ ტყავს ამობრენ, უკანასკნელი გროში მიაქვთ მუჭარით, დასნიებით. ამ ნია-დავს მოხდა რომღღინიე მკვლელობა და ერთხელეე შიში ჩავარდნილი

და ირწილიში და სხვა ახლო-მახლო სოფლებში ცხოვრობენ შეუძლებელი გზავა. ადგილობრივი მცხოვრებნი აუ-ტანელ შეუტაცყოფის სახლად გადაიქ-ცნენ. თავის ღღენი ამის მსგავსი არა-ვის არც გაუგონია და არც უხანავა.

ამ სოფლებში ბუდობს ოცდაათამ-დე, ორმოცამდე ტყვე გაჭრილი და თავით ფეხამდე შეიარაღებული ავახა-ტი, ამათგან არ არის მოსული. დარ-ბეგის, თავდასხმის და ძარცვას ხომ დასასრული არ აქვს. გაჭირებულ სო-ფლის ხალხს თავისთვის რა ამაღლი, რომ სხვას და უწილაღოს! უკანასკნელ ტყავს ამობრენ, უკანასკნელი გროში მიაქვთ მუჭარით, დასნიებით. ამ ნია-დავს მოხდა რომღღინიე მკვლელობა და ერთხელეე შიში ჩავარდნილი

და ირწილიში და სხვა ახლო-მახლო სოფლებში ცხოვრობენ შეუძლებელი გზავა. ადგილობრივი მცხოვრებნი აუ-ტანელ შეუტაცყოფის სახლად გადაიქ-ცნენ. თავის ღღენი ამის მსგავსი არა-ვის არც გაუგონია და არც უხანავა.

ამ სოფლებში ბუდობს ოცდაათამ-დე, ორმოცამდე ტყვე გაჭრილი და თავით ფეხამდე შეიარაღებული ავახა-ტი, ამათგან არ არის მოსული. დარ-ბეგის, თავდასხმის და ძარცვას ხომ დასასრული არ აქვს. გაჭირებულ სო-ფლის ხალხს თავისთვის რა ამაღლი, რომ სხვას და უწილაღოს! უკანასკნელ ტყავს ამობრენ, უკანასკნელი გროში მიაქვთ მუჭარით, დასნიებით. ამ ნია-დავს მოხდა რომღღინიე მკვლელობა და ერთხელეე შიში ჩავარდნილი

და ირწილიში და სხვა ახლო-მახლო სოფლებში ცხოვრობენ შეუძლებელი გზავა. ადგილობრივი მცხოვრებნი აუ-ტანელ შეუტაცყოფის სახლად გადაიქ-ცნენ. თავის ღღენი ამის მსგავსი არა-ვის არც გაუგონია და არც უხანავა.

უმაქაცო სოფელი, ყოველ ახალ ბრძანებას, ამ ნაძირითა პანაშიდან გამოსულს, აკმაყოფილებს, სულიც რომ ჩაავარაო მინცი, თუ ამგვარი ყოფის ატანა სურდო შესაძლებელია, ყოველს კარდევ იტანდებენ ამას.

წინადადებების მართვა შეს-წევბა 18 აგვისტოდან.

— ორშაბათს 15 აგვისტოს აღგი-ლობრივ ბალში გაიმართა სეირნობა წ. კ. გამავლელებელ საზოგადოების სასარგებლოდ.

— ქუთასის სამოსწავლებლო სემი-ნარიაში ეგზანების დაიწვება 20 აგ-ვისტოდან. მთხოვნელები 40 ამდის ექნება.

— წელს ენენისთიდან გაიხსნება მე-8 კლასი გიმნაზიის. — მეფეთაის თავგასლობას სა-ზღვარი არ ექვს. ისინი კვლავ თავი-სს არ იზღიან, საჭიროა ბოქაული ყურადღებას მიაკვეციდეს.

— ხუთშაბათს 18 აგვისტოს გაი-მართა წარმოდგენა. წარმოდგენის „ღღინი ჩენი ცხოვრებისა“.

← შემოწიარულბა. „საქართვე-ლოს“ რედაკციას. ბატ. რედაქტორს! — ამისთანავე გაახლებთ 4 მანეთს და გთხოვთ ქართველ მოღვაწეთა აგა-რკის ასახვენებელ ფულს მიუხალოთ. — ეს ფული შეგროვდა ბაკურიანში, განსვენებულის ეკატ. სარაჯიშვილის პანაშვილის გადასახდელად, მღვდლის გასამარჯვლოდ, მარა რადვანაც მღვდელმა მიღებაზე ვარი განცხადე-გახლებთ.

პატივისცემით მონღობილებით ბარ-თლომე კილაძე.

საქართველო

ეტყობა, ღმერთმაც ხელი ავგალო და კაცმაც, სოფელს პატრონი კვლა-ვაც არ ჰყოლია, ხოლო რაც ღღენ მას სჭირს, ეს მეტის მეტია. მათგობა და პოლიცია აღივც უქნალობას იჩენ-და, ხალხის ქონებასა და ნაშუს იგი არასოდეს არ იცავდა; ხოლო თუ ათასში ერთხელ მაინც გამოინდებოდა, ღღენს ესეც აღარ ირის და საწყალი ხალხს დარჩენილია ყოველი ზენ-და-ცემული და გათახსირებული ავახაის დასახრებვად და ასაწიოკვლად. მშე-ლელი არაფერია. თვით სოფელი დაც-ვილია მამაკაცებისაგან; ყველა ვინც ვარგობა, ვისაც მკლავი უჭრია და სულ ომშია გუყვანილი; მოხუცებული მამ-აკები, ქალები და ბავშვები აი ვინ-დარჩა ღღენს სოფელში. ხალხს რომ ხმა და უფლება ჰქონდეს, თავისუფლად ირებინოდენ და შედგოს თავის სა-კუთარის თანხრომითი საჭირო ნაბიჯე-ბის და მოხუცებულები გადადგმა, იგი ღღევანდელ პირობებშიაც მოუღლიდა თავის-თავს და შეუტაცყოფისაგან თავს კიდევ დაიცავდა. მაგრამ ხალხი ბი-რუტყვის მდგომარებობაში ჩაყენებუ-ლი, მის მოვლა-პატრონობას სხვა ჩე-მულობას და ეს სხვა, აღმინისტრაციის თუ პოლიცია, მთელი თვეები ისე გა-ვა, რომ თვითონაც არ გვეხედება და როცა გამოინდება, მაშინც არაფერს აკეთებს. მისი წყალობით ქურდობა და ავადობა არასოდეს არ აღაგდებ-და და იღღენს უკაცოდ დადრჩენილ-სო-ფელს პოლიცია-აღმინისტრაციის გა-ნსრულიად მიტოვებულს, ყოველგვარ შეუზარალოდ და დამცობებს აუგნე-ბენ ტყვეში გაჭრილი ნაძირალები.

მინდა შევიფიქრო საზოგადობებს, მინდა გავაგებო მთავრობას, თუ კი იგი ჩვენთვის საღმე არსებობს, რომ სოფელი ღღენს შეტყვენლია, ნაშუს ახელი, გაძარცვული და გაჭურველი; მოგვხედონ, ვისაც მართებს ქვეყნად წესიერების დაცვა და ავახაყების დას-ჯა, თორემ სოფელს ანარქია წაირობს და მასში ნახავთ, რაც ამაზე დატრე-აღღენს.

სენაკის მაზრის სოფ. ლხინდერესა და ირწილიში და სხვა ახლო-მახლო სოფლებში ცხოვრობენ შეუძლებელი გზავა. ადგილობრივი მცხოვრებნი აუ-ტანელ შეუტაცყოფის სახლად გადაიქ-ცნენ. თავის ღღენი ამის მსგავსი არა-ვის არც გაუგონია და არც უხანავა.

ამ სოფლებში ბუდობს ოცდაათამ-დე, ორმოცამდე ტყვე გაჭრილი და თავით ფეხამდე შეიარაღებული ავახა-ტი, ამათგან არ არის მოსული. დარ-ბეგის, თავდასხმის და ძარცვას ხომ დასასრული არ აქვს. გაჭირებულ სო-ფლის ხალხს თავისთვის რა ამაღლი, რომ სხვას და უწილაღოს! უკანასკნელ ტყავს ამობრენ, უკანასკნელი გროში მიაქვთ მუჭარით, დასნიებით. ამ ნია-დავს მოხდა რომღღინიე მკვლელობა და ერთხელეე შიში ჩავარდნილი

და ირწილიში და სხვა ახლო-მახლო სოფლებში ცხოვრობენ შეუძლებელი გზავა. ადგილობრივი მცხოვრებნი აუ-ტანელ შეუტაცყოფის სახლად გადაიქ-ცნენ. თავის ღღენი ამის მსგავსი არა-ვის არც გაუგონია და არც უხანავა.

ამ სოფლებში ბუდობს ოცდაათამ-დე, ორმოცამდე ტყვე გაჭრილი და თავით ფეხამდე შეიარაღებული ავახა-ტი, ამათგან არ არის მოსული. დარ-ბეგის, თავდასხმის და ძარცვას ხომ დასასრული არ აქვს. გაჭირებულ სო-ფლის ხალხს თავისთვის რა ამაღლი, რომ სხვას და უწილაღოს! უკანასკნელ ტყავს ამობრენ, უკანასკნელი გროში მიაქვთ მუჭარით, დასნიებით. ამ ნია-დავს მოხდა რომღღინიე მკვლელობა და ერთხელეე შიში ჩავარდნილი

და ირწილიში და სხვა ახლო-მახლო სოფლებში ცხოვრობენ შეუძლებელი გზავა. ადგილობრივი მცხოვრებნი აუ-ტანელ შეუტაცყოფის სახლად გადაიქ-ცნენ. თავის ღღენი ამის მსგავსი არა-ვის არც გაუგონია და არც უხანავა.

ამ სოფლებში ბუდობს ოცდაათამ-დე, ორმოცამდე ტყვე გაჭრილი და თავით ფეხამდე შეიარაღებული ავახა-ტი, ამათგან არ არის მოსული. დარ-ბეგის, თავდასხმის და ძარცვას ხომ დასასრული არ აქვს. გაჭირებულ სო-ფლის ხალხს თავისთვის რა ამაღლი, რომ სხვას და უწილაღოს! უკანასკნელ ტყავს ამობრენ, უკანასკნელი გროში მიაქვთ მუჭარით, დასნიებით. ამ ნია-დავს მოხდა რომღღინიე მკვლელობა და ერთხელეე შიში ჩავარდნილი

და ირწილიში და სხვა ახლო-მახლო სოფლებში ცხოვრობენ შეუძლებელი გზავა. ადგილობრივი მცხოვრებნი აუ-ტანელ შეუტაცყოფის სახლად გადაიქ-ცნენ. თავის ღღენი ამის მსგავსი არა-ვის არც გაუგონია და არც უხანავა.

თვლილი სოფლებიდან გრიგოლ, მიხილ, ივანე, დავით და გიორგი სა-რაჯიშვილები. ხშირად მსხვერპლნი სე-პორენ — მოსკოვის სტრუქტურა-სიკანონი და სხ. ღღვენდელი აღი-ვერდის ტარის ძვირფასი კანკელი მათი გაცუებულთა და მოტანილი მოსკოვიდან, მეფის ძეთა ოჯახის, ითანეს და თეიმურაზის მინდობილ-ობით. ზაფხულის ივანი განატარებდენ ლოლოზედ*) და მარტოვში, სადაც ესტუმრებოდენ სტეფანე რუსთველს მთავარ ეპისკოპოსს და ისტუმრებდენ. სტეფანეს თხოვნით მათ გაცუებინეს მოსკოვში და მოიტანეს ღღვენდელი მშვენიერი ოქროსკუთხეი ვერცხლით შემკული სახარება მარტოვის ღვთაე-ნის ტარისა. ამავე ტარის შესწორეს 1807 წ. ოქროსკუთხეი ვერცხლისა ტარების წარწერით ჯგარი და ღღე-საც ამკობს ესე ჯგარი ამა ტარისა. გრიგოლ სარაჯიშვილის ქალი მარია-მი იყო მეუღლე გიორგი ივანეს ძე ამილობისა სოფ. ქვემო ქალაში.

განსვენებულ აღქვანდელ სარაჯი-შვილთან მინახავს სოფდაგარ სარაჯი-შვილის საინტერესო სავაჭრო დაგ-თრები და ნუხები, ყველა ესე ჯგარი იცოდა განსვენებულმა ეკატერინემ და უანდრეა ორმოდ-თან თუმანი მარ-ტოვის ტარისა, სადაც 11 ამა აგვისტოს გარდახლდ იქნა მისი სუ-ლის მოსახენებელი პანაშვილი.

მ. პ. კარბელაშვილი.

განსვენებულ აღქვანდელ სარაჯი-შვილთან მინახავს სოფდაგარ სარაჯი-შვილის საინტერესო სავაჭრო დაგ-თრები და ნუხები, ყველა ესე ჯგარი იცოდა განსვენებულმა ეკატერინემ და უანდრეა ორმოდ-თან თუმანი მარ-ტოვის ტარისა, სადაც 11 ამა აგვისტოს გარდახლდ იქნა მისი სუ-ლის მოსახენებელი პანაშვილი.

სარილი ზესათონიდან

